

História Slovenska (Dejiny Slovenska) - 16.časť – Revolúcia 1989 a znovuoobnovenie demokracie :)

Roku 1977 - vznikla [Charta 77](#), ktorú podpísalo 242 osôb, takmer výlučne intelektuálov českej národnosti. Na Slovensku chartistické hnutie nezískalo prakticky nijakú členskú základňu.

Roku 1985-1987 - na Slovensku sa začala mohutne prejavovať verejná náboženská aktivita občanov hlavne masovou účasťou na pútnických miestach. Levoča, Šaštín a iné pútnické miesta pritiahli v lete roku 1987 viac ako pol milióna pútnikov, väčšinou mladých ľudí. Napriek pokusom štátnych orgánov sťažovať a hatiť tento živelný prúd, účasť veriacich na pútiach každým rokom rástla.

Roku 1987, koniec roka - vyše 500 000 ľudí podpísalo petíciu katolíkov za náboženskú slobodu. Iniciatíva vyšla z Moravy, ale najväčšiu ozvenu vyvolala na Slovensku. Akciu verejne podporil aj pražský arcibiskup kardinál Tomášek. Vláda reagovala neisto. Dala skonfiškovať podpisové hárky, zatknúť niektorých organizátorov, ale celkovo neprikročila k radikálnej represii.

Roku 1988, 25. 3. - Slovenské katolícke hnutie organizovalo verejnú sviečkovú manifestáciu na podporu petície o náboženskú slobodu a o rešpektovanie ľudských správ. Manifestácia sa konala na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave o 18. hodine. Napriek tomu, že išlo o tiché a pokojné zhromaždenie asi 10-15 tisíc občanov, komunistická polícia brutálne zasiahla proti veriacim, ktorých rozohnala obuškami, psami, vodnými delami, ba i slzným plynom a mnohých z nich aj zatkla ako „antisocialistické živly“.

Sviečková manifestácia

Roku 1989 - začal politický prevrat, tzv. „nežná revolúcia“.

Roku 1989

- **16. 11.** - slovenskí vysokoškolskí študenti v Bratislave verejne demonštrovali proti komunistickej diktatúre,
- **17. 11.** - komunistická polícia brutálne zasiahla proti demonštrujúcim študentom v Prahe. Študenti v celej ČSSR začali štrajkovať a organizovať ľudové zhromaždenia na námestiach. K nim sa pridávali občania rozličných povolání,
- **19. 11.** - v Bratislave sa organizovalo hnutie „Verejnosť proti násiliu“,
- **24. 11.** - celé vedenie KSČ v Prahe odstúpilo zo svojich funkcií. Novým generálnym tajomníkom [KSČ](#) sa stal Karel Urbánek,

Symbolický záber, ktorý vyjadruje mienku zhromaždenia desaťtisícov manifestujúcich na bratislavskom Námestí SNP 25. novembra 1989; Foto: TASR archív

- **26. 11.** - v Prahe na Letnej sa konala mohutná verejná manifestácia, ktorá si vynútila prijatie opozičného dramaturga Václava Havla u predsedu vlády ČSSR Ladislava Adamca,
- **27. 11.** - odstúpila posledná komunistická vláda ČSSR, občania žiadali zrušenie monopolu moci totalitnej KS a slobodné demokratické voľby,
- **29. 11.** - Federálne zhromaždenie ČSSR zrušilo články 4, 6 a 16 Ústavy ČSSR o vedúcej úlohe KSČ v spoločnosti a v Národnom fronte a o výchove v duchu marxizmu-leninizmu,
- **10. 12.** - odstúpila posledná komunistická vláda ČSSR, ktorej predsedal Ladislav Adamec. V Prahe sa utvorila nová vláda, predsedom sa stal Marián Čalfa, v ktorej známi komunisti tvorili už len menšinu,

Vojaci útvaru veliteľstva pohraničnej stráže Bratislava začali 11. decembra 1989 odstraňovať žienjino-technické zátarasy v hraničnom pásme pri Devíne; Foto: TASR archív

- **28. 12.** - zrekonštruovaný parlament v Prahe zvolil za svojho predsedu [Alexandra Dubčeka](#),
- **29. 12.** - za prezidenta republiky bol zvolený jeden z vedúcich českého „Občianskeho fóra“ Václav Havel.

Roku 1990

- **22. 4.** - pápež Ján Pavol II. navštívil Slovenskú republiku,
- **8.-9. 6.** - sa uskutočnili prvé slobodné voľby.